

Asia: VN/10574/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi sähkön ja eräiden polttoaineiden valmisteverosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esityksen mukaan datakeskukset siirrettäisiin pois teollisuuden sähköveroluokasta yleisen sähköveron piiriin, mikä nostaisi merkittävästi niiden toimintakustannuksia. Jo pelkkä veron korotuksen uhka on pysäyttänyt investointeja ja viivästyttänyt hankkeita eri puolilla Suomea. Pidämme tätä erittäin huolestuttavana niin aluekehityksen, energia- ja ilmastotavoitteiden kuin kansantaloudenkin näkökulmasta.

Datakeskuksille kohdennettua sähkön alempaa veroluokkaa ei tule poistaa. Sen sijaan tulisi harkita uuden, erityisesti datakeskuksille räätälöidyn veroluokan perustamista. Tämä mahdollistaisi verokannustimien kohdentamisen tarkoituksenmukaisesti. Alemman veroluokan ehtona voisi olla, että keskuksen hukkalämpö hyödynnetään muussa energiajärjestelmässä ja käytöstä poistuva laitteisto kierrätetään vastuullisesti. Tällainen malli kannustaisi sijoittumaan lähelle kaukolämpöverkkoja ja tukisi kiertotalouden ratkaisuja.

Datakeskusten hukkalämmöllä on kasvava merkitys alueellisessa lämmöntuotannossa. Erityisesti pienempien datakeskusten osalta alempi sähkövero olisi keskeinen sijoittumisedellytys kaukolämpöverkon yhteyteen. Ensimmäisiä hankkeita on jo peruttu veronkorotusilmoituksen seurauksena, ja uhkana on, että useat investoinnit jäävät toteutumatta. Tällä olisi suora vaikutus paitsi alueellisiin lämmityskustannuksiin, myös Suomen ilmastopäästöihin, joiden vähentäminen on jo nykyisellään haastavaa.

Korotuksella olisi myös kauaskantoisia vaikutuksia Suomen investointiympäristön houkuttelevuuteen. Monikymmenkertainen veronkorotus on poikkeuksellinen toimenpide, joka heikentää ennakoitavuutta ja lähettää kielteisen signaalin niin kotimaisille kuin kansainvälisille

toimijoille. Kilpailu datakeskusinvestoinneista on globaalia, ja useissa EU-maissa datakeskusten sähköverotus on jo valmiiksi matalampi kuin Suomessa.

Datakeskukset ovat merkittävä mahdollisuus. Niiden ympärille rakentuvat kasvusopimukset sekä yhteistyö oppilaitosten, yritysten ja julkisen sektorin kanssa voivat vivuttaa investointien vaikutukset moninkertaisiksi työpaikkoina ja osaamisena. Siksi pidämme tärkeänä, että valtio tekee kaikkensa vakaiden ja ennustettavien olosuhteiden varmistamiseksi.

Mikäli sähköveron muutoksesta ei voida luopua, tulisi valmistelussa ottaa aikalisä ja laatia kattava vaikutusarvio yhteistyössä alan toimijoiden kanssa. Erityisesti hukkalämmön hyödyntämisen edellytykset ja energiatehokkuusvaatimusten rooli tulisi arvioida realistisesti ja tarkasti.

Hertsu Juha
Päijät-Hämeen liitto

Kalliomaan Antti
Päijät-Hämeen liitto